

273

USTAWA

z dnia 10. lipca 2001 r.

o prawach członków mniejszości narodowościowych oraz o zmianie niektórych ustaw

PREAMBUŁA

Parlament Republiki Czeskiej jako Instytucja państwa demokratycznego i państwa prawa,

mając na uwadze prawo do narodowościowej oraz etnicznej tożsamości będącej częścią składową ludzkich praw (praw człowieka),

respektując tożsamość członków mniejszości narodowościowych jako jednostek oraz grup przejawiających się szczególnie własną kulturą, tradycjami lub językiem,

mając na względzie tworzenie społeczeństwa wielokulturowego i starając się o harmonijne współżycie mniejszości narodowościowych ze społeczeństwem większościowym,

gwarantuje członkom mniejszości narodowościowych prawo do skutecznego uczestnictwa w życiu kulturalnym, społecznym i gospodarczym oraz w sprawach publicznych szczególnie tych, które dotyczą mniejszości narodowościowych,

chroniąc prawa członków mniejszości narodowościowych zgodnie z umowami międzynarodowymi o prawach człowieka i podstawowych swobód, do których Republika Czeska jest zobowiązana jak również zgodnie z Konstytucją oraz Kartą podstawowych praw i wolności,

uchwalił powyższą ustawę Republiki Czeskiej:

CZĘŚĆ PIERWSZA

**O PRAWACH CZŁONKÓW
MNIJSZOŚCI NARODOWOŚCIOWYCH**

**ROZDZIAŁ I
POSTANOWIENIA WSTĘPNE**

§ 1

Przedmiot regulacji

(1) Powyższa ustawa reguluje prawa członków mniejszości narodowościowych oraz kompetencje ministerstw, innych urzędów administracyjnych oraz organów samorządów terytorialnych (dalej tylko „organy administracji publicznej”) w stosunku do nich.

(2) Określenie szczególnych przepisów prawnych, które regulują prawa członków mniejszości narodowościowych, nie są tą ustawą dotknięte.

§ 2

Określenie podstawowych pojęć

(1) Mniejszość narodowościowa jest wspólnotą obywateli Republiki Czeskiej żyjących na terenie obecnej Republiki Czeskiej, która odróżnia się od pozostałych obywateli zasadniczo

wspólnym pochodzeniem etnicznym, językiem, kulturą i tradycjami, tworzy liczniejszą mniejszość obywateli i jednocześnie przejawia wolę bycia uważaną za mniejszość narodowościową w celu wspólnego wysiłku o zachowanie i rozwój własnej swoistości (samodzielności), języka, kultury i jednocześnie w celu wyrażenia i ochrony interesów jej wspólnoty, którą historycznie wytworzyła.

(2) Członkiem mniejszości narodowościowej jest obywatel Republiki Czeskiej, który deklaruje inną niż czeską narodowość i przejawia życzenie być traktowany jako członek mniejszości narodowościowej wspólnie z innymi osobami, które się deklarują do tej samej narodowości.

ROZDZIAŁ II PRAWA CZŁONKÓW MNIEJSZOŚCI NARODOWOŚCIOWYCH

§ 3

Korzystanie z praw członków mniejszości narodowościowych

(1) Członkom mniejszości narodowościowych gwarantuje się pojedynczo lub zbiorowo wspólnie z innymi członkami mniejszości narodowościowej korzystanie ze swoich praw określonych niniejszą ustawą, szczególnymi przepisami prawnymi lub umowami międzynarodowymi o prawach człowieka oraz podstawowych swobód, którymi Republika Czeska jest związana.

(2) Korzystanie z praw członków mniejszości narodowościowych nie może być ograniczane lub uniemożliwiane.

§ 4

Wolny wybór przynależności do mniejszości narodowościowej

(1) Z powodu przynależności do mniejszości narodowościowej nikomu nie może powstać żaden uszczebek.

(2) Organy administracji publicznej nie prowadzą ewidencji członków mniejszości narodowościowej. Pozyskiwanie, opracowywanie i stosowanie danych osobistych dotyczących przynależności do mniejszości narodowościowych jest regulowane szczególnymi przepisami prawnymi.¹⁾ Dane o przynależności do narodowości uzyskane przez powyższe organy podczas liczenia obywatelstwa lub według innej szczególnej ustawy, która umożliwia określenie przynależności do mniejszości narodowościowej nie mogą być wykorzystane do innych celów niż do którego były zgromadzone, ułożone i po obróbce statystycznej muszą być zniszczone.

§ 5

Prawo do zrzeszania się członków mniejszości narodowościowej

Członkowie mniejszości narodowościowej mogą się zrzeszać w zrzeszeniach narodowościowych i w partiach politycznych oraz w ruchach politycznych na warunkach i sposobem określonym w szczególnych przepisach prawnych.²⁾

§ 6

Prawo uczestnictwa w rozwiązywaniu spraw dotyczących mniejszości narodowościowych

(1) Członkowie mniejszości narodowościowych mają prawo do aktywnego uczestnictwa w życiu kulturalnym, społecznym i gospodarczym oraz w sprawach publicznych szczególnie w tych, które dotyczą mniejszości narodowościowych, których są członkami a to na szczeblu gminy, wojewódstwa i na szczeblu ogólnokrajowym.

(2) Prawo według ustępu 1 wyrorzystują członkowie mniejszości narodowościowej szczególnie za pośrednictwem Komisji d/s mniejszości narodowościowych tworzonych wg.

szczególnych przepisów prawnych³⁾ oraz Rady w Rządzie do spraw mniejszości narodowościowych (dalej tylko „Rady”).

(3) Rząd powołuje Radę jako swój organ doradczy i inicjujący do spraw dotyczących mniejszości narodowościowych oraz jej członków. Na czele Rady jest członek Rządu.

(4) Członkami Rady są przedstawiciele mniejszości narodowościowych oraz przedstawiciele organów władzy publicznej, z tym że najmniej połowę członków Rady tworzą przedstawiciele mniejszości narodowościowych, którzy byli zgłoszeni zrzeczeniami członków mniejszości narodowościowych.

(5) Do zakresu działań Rady należy:

- a) przygotowanie rozwiązań rządowych dotyczących praw członków mniejszości narodowościowych w Republice Czeskiej,
- b) ustosunkowanie się do projektów ustaw, projektów rozporządzeń Rządowych oraz rozwiązań dotyczących praw członków mniejszości narodowościowych przed przedłożeniem ich na obrady Rządu,
- c) przygotowanie dla Rządu całościowych sprawozdań o sytuacji narodowościowej na terytorium Republiki Czeskiej,
- d) przygotowanie dla Rządu lub dla ministerstw lub innych urzędów administracji zaleceń do zapewnienia potrzeb członków mniejszości narodowościowych, szczególnie w dziedzinie edukacji, kultury oraz medii, stosowania języka ojczystego oraz życia społecznego i kulturalnego,
- e) współpraca z organami samorządów terytorialnych przy praktycznym zabezpieczeniu, polityki narodowościowej państwa,
- f) proponowanie rozdzielania środków finansowych wydawanych z budżetu państwa na poparcie aktywności członków mniejszości narodowościowych.

(6) Szczegóły dotyczące składu Rady, sposoby mianowania członków Rady oraz działalność Rady określa statut Rady, który zatwierdza Rząd.

§ 7

Prawo do używania imienia i nazwiska w języku mniejszości narodowościowej

Członkowie mniejszości narodowościowych mają prawo do używania swojego imienia i nazwiska w języku mniejszości narodowościowej przy spełnieniu warunków określonych szczegółowymi przepisami prawnymi.⁴⁾

§ 8

Prawo na nazwy wielojęzyczne i oznaczenia

(1) Członkowie mniejszości narodowościowych, którzy tradycyjnie i długookresowo żyją na terytorium Republiki Czeskiej mają prawo do tego żeby nazwy gmin w których żyją, nazwy ich części, ulice, inne powierzchnie publiczne, oznaczenie budynków organów administracji publicznej oraz pomieszczenia wyborcze były podane również w języku mniejszości narodowej.

(2) Warunki do korzystania z prawa wg. ustępu 1 oraz sposób podawania wielojęzycznych nazw i oznaczeń określają szczególne przepisy prawne.⁵⁾

§ 9

Prawo do używania języka mniejszości narodowościowej w kontaktach urzędowych i przed sądem

Członkowie mniejszości narodowościowej, którzy tradycyjnie i długookresowo żyją na terytorium Republiki Czeskiej mają prawo do używania języka mniejszości narodowościowej

w kontaktach urzędowych oraz w sądach. Warunki do korzystania z tego prawa regulują szczególne przepisy prawne.⁶⁾

§ 10

Prawo do używania języka mniejszości narodowościowych w sprawach wyborczych

Przy spełnieniu warunków określonych w szczególnych przepisach prawnych⁷⁾ mają członkowie mniejszości narodowościowych, którzy tradycyjnie i długookresowo żyją na terytorium Republiki Czeskiej prawo do opublikowania oznajmienia o terminie i miejscu odbywania się wyborów oraz innych informacji dla wyborców w języku mniejszości narodowościowej.

§ 11

Prawo do edukacji w języku mniejszości narodowościowej

(1) Członkowie mniejszości narodowościowych, którzy tradycyjnie i długookresowo żyją na terytorium Republiki Czeskiej mają prawo do wychowywania i kształcenia w swoim języku ojczystym w szkołach, przedszkolach oraz placówkach szkolnych na warunkach, które są określone w szczególnych przepisach prawnych.⁸⁾

(2) Członkowie mniejszości narodowościowych wg. ustępu 1 mogą przy spełnieniu warunków określonych w szczególnych przepisach prawnych⁸⁾ zakładać:

- a) prywatne szkoły z nauczaniem w języku ojczystym mniejszości narodowościowej lub z nauczaniem języka mniejszości narodowościowej jako przedmiotu nauczania,
- b) prywatne placówki przedszkolne i prywatne placówki edukacyjne.

§ 12

Prawo do rozwoju kultury członków mniejszości narodowościowych

(1) Członkowie mniejszości narodowościowych mają prawo do zachowania i rozwijania swojego języka, kultury oraz tradycji i do jego respektowania.

(2) Państwo wytwarza warunki do zachowania i rozwoju kultury, tradycji oraz języków członków mniejszości narodowościowych, którzy tradycyjnie i długookresowo żyją na terytorium Republiki Czeskiej; popiera szczególnie programy ukierunkowane na teatry, muzea, galerie, biblioteki, działalność dokumentarystyczną oraz inne aktywności członków mniejszości narodowościowych. W tym celu udziela dotacje z budżetu państwa; warunki i sposób udzielania dotacji, określa Rząd rozporządzeniem.

§ 13

Prawo do rozpowszechniania oraz przyjmowania informacji w języku mniejszości narodowościowych

(1) Członkowie mniejszości narodowościowych mają prawo do rozpowszechniania oraz przyjmowania informacji w języku swoich mniejszości narodowościowych.

(2) Państwo w celu zachowania i rozwoju tradycji kulturowych oraz języków wspiera wydawanie prasy periodycznej i nieperiodycznej wydawanej w językach mniejszości narodowościowych, które tradycyjnie i długookresowo żyją na terytorium Republiki Czeskiej oraz radiowe i telewizyjne emisje w językach mniejszości narodowościowych, które tradycyjnie i długookresowo żyją na terytorium Republiki Czeskiej. W tym celu udziela dotacje z budżetu państwa; warunki i sposób udzielania dotacji określa Rząd rozporządzeniem.

(3) Wytwarzanie oraz emisje programów radiowych i telewizyjnych w stosunku do członków mniejszości narodowościowych u jednostek prowadzących powyższą działalność z ustawy określają szczególne przepisy prawne.⁹⁾

CZĘŚĆ DRUGA

Zmiana ustawy o wykroczeniach (przewinieniach)

§ 14

Ustawa nr. 200/1990 Dz.U. o wykroczeniach w brzmieniu ustawy nr. 337/1992 Dz.U., ustawy nr. 344/1992 Dz.U., ustawy nr. 359/1992 Dz.U., ustawy 67/1993 Dz.U., ustawy nr. 290/1993 Dz.U., ustawa nr. 134/1994 Dz.U., ustawa nr. 82/1995 Dz.U., ustawa nr. 237/1995 Dz.U., ustawa nr. 279/1995 Dz.U., ustawa nr. 289/1995 Dz.U., ustawa nr. 112/1998 Dz.U., ustawa nr. 168/1999 Dz.U., ustawa nr.360/1999 Dz.U., ustawa nr. 29/2000 Dz.U., ustawa nr. 121/2000 Dz. U., ustawa nr. 132/2000 Dz.U., ustawa nr. 151/2000 Dz.U., ustawa nr. 258/2000 Dz.U., ustawa nr. 361/2000 Dz.U., ustawa nr. 370/2000 Dz. U., orzeczenie Sądu Konstytucyjnego nr. 52/2001 Dz.U., ustawa nr. 164/2001 Dz.U., ustawa nr. 254/2001 Dz.U., ustawa nr. 265/2001 Dz.U. oraz ustawa nr. 274/2001 Dz.U. się zmieniają następująco:

1. W § 49 na końcu ustępu 1 kropka zastępuje się przecinkiem i uzupełnia się litery d) oraz e), które brzmią następująco:

„d) ogranicza się lub uniemożliwia członkowi mniejszości narodowościowej korzystanie z prawa członków mniejszości narodowościowych,

e) spowoduje innej osobie uszczerbek ze względu na jego przynależność do mniejszości narodowościowej lub ze względu na jego pochodzenie etniczne, jego rasę, kolor płci, płeć, orientację seksualną, język, wiarę lub religię; ze względu na jego polityczne lub inne poglądy, członkowstwo lub działalność w partiach politycznych lub ruchach politycznych, organizacjach związkowych lub innych zrzeszeniach; ze względu na jego pochodzenie społeczne, majątek, ród, stan zdrowia lub jego stan rodzinny lub małżeński”.

2. W § 49 ust. 2 za słowem „1000 Kč” spójnik „a” zastępuje się przecinkiem i na końcu tekstu uzupełnia się słowa „a za wykroczenie wg. ustępu 1 litery d) oraz e) karę do 5000 Kč”.

CZĘŚĆ TRZECIA

Zmiana ustawy o gminach

§ 15

Ustawa nr. 128/2000 Dz.U. o gminach (system gminny) zmienia się następująco:

1. W § 29 ust. 2 cyfra „20” jest zastąpiona cyfrą „10” a cyfra „50” zastępuje się cyfrą „40”.

2. W § 117 ust. 3 pierwsze zdanie cyfra „15” zastępuje się cyfrą „10” na końcu zdania drugiego kropka zastępuje się średnikiem i uzupełnia się tekst „zawsze jednak członkowie mniejszości narodowościowych muszą tworzyć najmniej połowę wszystkich członków komisji.”

CZĘŚĆ CZWARTA

Zmiana ustawy o wojewódstwach

§ 16

W § 78 ust. 2 ustawy nr. 129/2000 Dz.U. o wojewódstwach (wojewódzka struktura organizacyjna) cyfrę „10” zastępuje się cyfrą „5”, słowa „do tej samej narodowości innej niż czeskiej” zastępuje się słowem „do narodowości innej niż czeska”, i na końcu zdania drugiego kropka jest zastąpiona średnikiem oraz uzupełnia się tekst „zawsze jednak członkowie mniejszości narodowościowych muszą tworzyć przynajmniej połowę wszystkich członków komisji.”

CZĘŚĆ PIĄTA

Zmiana ustawy o stolicy państwa Pradze

§ 17

W § 78 ust. 2 ustawy nr. 131/2000 Dz.U. o stolicy państwa Pradze w pierwszym zdaniu cyfrę „15” zastępuje się cyfrą „5”, na końcu drugiego zdania kropka jest zastąpiona średnikiem oraz uzupełnia się tekst „zawsze jednak członkowie mniejszości narodowościowych muszą tworzyć przynajmniej połowę wszystkich członków komisji.”

CZĘŚĆ SZÓSTA

Zmiana ustawy o wyborach do przedstawicielstw w gminach

§ 18

W § 31 ustawy nr. 152/1994 Dz.U. o wyborach do przedstawicielstw w gminach oraz o zmianie i uzupełnieniu niektórych dalszych ustaw, uzupełnia się ustęp 3, który włącznie z uwagą pod kreską nr. 10 a) brzmi:

„(3) W gminie, w której się tworzy komitet do spraw mniejszości narodowościowych wg. szczególnej ustawy^{10a)} rozporządzenie wg. ust. 1 i 2 będzie wydane również w języku odpowiedniej mniejszości narodowościowej.

^{10a)} § 117 ust. 3 ustawa nr.128/2000 Dz.U. o gminach (struktura gminna), w brzmieniu ustawy nr. 273/2000 Dz.U.

CZĘŚĆ SIÓDMA

Zmiana ustawy o wyborach do przedstawicielstw wojewódstwa

§ 19

W § 27 ustawy nr. 130/2000 Dz.U. o wyborach do przedstawicielstw wojewódstwa oraz o zmianie niektórych ustaw uzupełnia się ustęp 3, który włącznie z uwagą pod kreską nr.18a) brzmi:

„(3) W wojewódstwie, w którym się tworzy komisje do spraw mniejszości narodowościowych według szczególnej ustawy^{18a)} wg. ust. 1 i 2 oznajmienie opublikuje się również w języku odpowiedniej mniejszości narodowościowej.

^{18a)} § 78 ust. 2 ustawy nr. 129/2000 Dz.U. o wojewódstwach (wojewódska struktura organizacyjna), w brzmieniu ustawy nr. 273/20001 Dz.U.”

CZĘŚĆ ÓSMA

WEJŚCIE W ŻYCIE

§ 20

Powyższa ustawa wchodzi w życie w dniu ogłoszenia.

Klaus wł. ręką

Havel wł. ręką

Špidla wł. ręką

-
- 1) Ustawa nr. 101/2000 Dz.U. o ochronie danych osobowych oraz o zmianie niektórych ustaw w brzmieniu późniejszych przepisów.
 - 2) Ustawa nr. 83/1990 Dz. U. o zrzeszaniu się obywateli w brzmieniu późniejszych przepisów.
Ustawa nr. 424/1991 Dz.U. o zrzeszaniu się w partiach politycznych oraz ruchach politycznych w brzmieniu późniejszych przepisów.
Ustawa nr. 220/1999 Dz.U. o przebiegu zasadniczej lub zastępczej służby wojskowej oraz wojskowych ćwiczeń oraz niektórych stosunkach prawnych żołnierzy rezerwy.
Ustawa nr. 221/1999 Dz.U. o żołnierzach zawodowych, w brzmieniu ustawy nr.155/2000 Dz.U.
 - 3) Ustawa nr. 138/2000 Dz.U. o gminach (organizacja gminna) w brzmieniu ustawy nr. 273/2001 Dz.U.
Ustawa nr. 129/2000 Dz.U. o wojewódstwach (organizacja wojewódzka), w brzmieniu ustawy nr.273/2001 Dz.U.
Ustawa nr. 131/2000 Dz.U. o stolicy Pradze, w brzmieniu późniejszych przepisów.
 - 4) Ustawa nr. 301/2000 Dz.U. o urządach stanu cywilnego, imieniu i nazwisku oraz o zmianie niektórych z tym związanych ustaw.
 - 5) Ustawa nr. 128/2000 Dz.U. w brzmieniu ustawy nr. 273/2001 Dz.U.